

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 16Cob/91/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3513203145
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Prikrylová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3513203145.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci žalobcu CD Consulting s.r.o. so sídlom Nagano Office Center, K červenému dvoru 3269/25a, 130 00 Praha 3, IČO 264 29 705, Česká republika, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO 36 864 421, proti žalovanému K. A., bydliskom Q. XXX/X, XXX XX F., v konaní o zaplatenie 908 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 8Cb/99/2013-37 zo dňa 9. októbra 2013, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** tomuto súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa vo výroku I. zamietol žalobu o zaplatenie zmenkovej sumy 908 eur so zmenkovým úrokom, so 6 % ročným úrokom ako príslušenstvom a zmenkovej odmeny a vo výroku II. žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Uviedol, že žalobca podal na súde prvého stupňa žalobu podľa článku 4 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Pri určení právomoci, vecnej a miestnej príslušnosti postupoval súd prvého stupňa podľa článku 2 bod 1, článku 3 bod 1 Nariadenia č. 861/2007 a podľa článku 16 bod 2 Nariadenia č. 44/2001 o príslušnosti, uznávaní a výkone súdnych rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach (Brusel I). Žalobca je obchodnou spoločnosťou so sídlom na území Českej republiky. Žalovaný ako fyzická osoba má bydlisko na území Slovenskej republiky, kde bola zmenka vystavená a kde sa nachádza i platobné miesto. Súd prvého stupňa konštatoval, že ide o cezhraničný spor a hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva žaloby na uplatnenie pohľadávky nepresahuje 2 000 eur bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov. Pri určovaní rozhodného práva postupoval súd prvého stupňa podľa § 10 ods. 1 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom (ďalej len ZMPSP) a danú vec posudzoval podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, nakoľko jeho použitie zodpovedá rozumnému usporiadaniu daného vzťahu.

Súd prvého stupňa rozhodol vo veci samej bez nariadenia pojednávania na základe listinných dôkazov obsiahnutých v súdnom spise, keď účastníci konania nariadenie ústneho pojednávania nežiadali a súd jeho nariadenie nepovažoval za potrebné (článok 5 bod 1 Nariadenia č. 861/2007). Súd prvého stupňa posúdil právnu vec podľa ním citovaných príslušných ustanovení slovenského hmotného práva, Občianskeho zákonníka (ďalej len Obč. zák.) a zákona č. 191/1950 Zb. zmenkového a šekového (ďalej len ZZŠ). Konštatoval, že predmetom konania je spor zo zmenky, ktorá plní zabezpečovaciu funkciu vo vzťahu k peňažnému záväzku žalovaného (vystaviteľa zmenky) vrátiť poskytnuté finančné prostriedky. Žalobca nadobudol práva zo zmenky indosamentom od remitenta zmenky POHOTOVOSŤ, s.r.o., IČO 35 807 598, Pribinova 25, Bratislava (veriteľ). Vychádzal zo zistenia, že v danom prípade má žalovaná zmenka v druhom odseku splatnosť uvedenú „zaplatím za túto zmenku pri predložení“, čo je prvý prípad splatnosti. V piatom odseku, druhý riadok, má splatnosť stanovenú „na platenie predložiť v

lehote 4 rokov od vystavenia". Z uvedeného je zrejmé, že ide o neurčitý údaj splatnosti, resp. splatnosť postupnú. Podľa § 33 ods. 2 ZZŠ sa takáto zmenka považuje za neplatnú (vadnú) pre rozpor s § 37 ods. 1 Obč. zák. V danom prípade je zmenka vystavená „na platenie pri predložení v lehote 4 rokov od vystavenia“, nie je teda možné podľa názoru súdu prvého stupňa pri vystavení povedať, kedy bude skutočne splatná, ktorým dňom nastane splatnosť. Zmenka je pre žalovaného neprimerane zaťažujúca, pretože musí nepretržite mať zaistené, že bude nutné zmenku vyplatiť. Súd prvého stupňa poukázal na dátum vystavenia zmenky dňa 19.5.2009 a na dátum 30.9.2009 odkedy je úrok je žiadaný. V prípade, že žalobca predloží žalovanému zmenku pred dátumom 30.9.2009, nie je zrejmá výška zmenkového úroku. Súd prvého stupňa vyslovil, že dohoda o úroku vo výške 0,25% je neplatná, nakoľko len v zmenke na nahliadnutie alebo na určitý čas po nahliadnutí, možno ustanoviť zúčtenie zmenkovej sumy. V iných prípadoch splatnosti úročenie zmenkovej sumy nie je možné. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26.1.2011 č.k. 1 Obdo 59/2010, ktorý jednoznačne skonštatoval, že ak sú v zmenke uvedené dve rozdielne určenia splatnosti (na videnie a do dvoch rokov od vystavenia), spôsobuje to jej neplatnosť podľa § 33 ods. 2 ZZŠ. Žalovaná zmenka zabezpečuje splnenie záväzku žalovaného zo zmluvy o úvere, ktorú veriteľ POHOTOVOSTĚ, s.r.o., uzatváral ako dodávateľ v rámci svojej obchodnej činnosti (§ 52 ods. 3 Obč. zák.). Táto skutočnosť bola súdu prvého stupňa zrejmá z výpisu z obchodného registra (poskytovanie úverov z vlastných zdrojov) a tiež z rozhodovacej činnosti súdu, keďže veriteľ vystupoval v obdobných veciach opakovane. Žalovaného, ktorý predmetnú zmluvu o úvere uzavrel ako dlžník - fyzická osoba, a ktorý je tiež vystaviteľom žalovanej zmenky, považoval súd za spotrebiteľa v zmysle § 52 ods. 4 Obč. zák. Uviedol, že zmenkový veriteľ a zmenkový dlžník sú formálne v právne rovnakom postavení, ale faktická situácia je odlišná. V danom prípade je zmenka využívaná vo vzťahu k subjektu (k spotrebiteľovi), od ktorého nemožno spravodlivo očakávať hlbšie znalosti o zmenkovom práve, čo môže mať pre neho fatálne následky. Zneužívaním inštitútu zmenkového práva dochádza podľa názoru súdu prvého stupňa k ohrozeniu právnej istoty spotrebiteľa a k neprimeranému zvýhodneniu jednej zo zmluvných strán. Z toho, že veriteľ práva zo žalovanej zmenky indosoval a žalobca si ich následne uplatnil v súdnom konaní, vyvodil záver, že veriteľ sa správal zámerne tak, aby dosiahol výsledok právnu normou nepredvídaný a nežiaduci, nakoľko už pri bežnom matematickom prepočte návrhom uplatnených práv je zrejmé, že v podstatnej miere prevyšujú zákonom dovolenú výšku, i s ohľadom na rozsiahlu judikatúru z danej oblasti, ktorá musí byť veriteľovi známa z rozhodnutí vydaných vo veciach, v ktorých bol žalobcom. Podľa názoru súdu prvého stupňa nezodpovedá všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky (§ 658 ods. 1 Obč. zák.). Vychádzajúc zo všetkých týchto skutočností súd prvého stupňa žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Žalovaný bol v konaní úspešný, žiadne trovy mu však nevznikli, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorým napadol rozsudok v celom rozsahu z dôvodov, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci podľa § 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p., v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., keď sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. Tvrdil, že v prejednávanej veci došlo zo strany súdu prvého stupňa jeho konaním a rozhodnutím k porušeniu článku 4, 5 a 7 Nariadenia, ktoré má všeobecnú pôsobnosť, je záväzná a priamo aplikovateľná v Slovenskej republike. V danej veci žalovaný nedoručil súdu žiadnu žalobnú odpoveď v súlade s čl. 5 ods. 3 alebo 6 Nariadenia a preto bol súd povinný postupovať podľa čl. 7 ods. 3 Nariadenia, ktorý upravuje procesný postup súdu pri skončení konania a obligatórne ustanovuje súdu povinnosť vydať rozsudok o pohľadávke bez nariadenia pojednávania vždy, ak sa súdu nedoručila odpoveď žalovaného. Súd v odôvodnení rozhodnutia uvádza, že žalovaná zmenka zabezpečuje splnenie záväzku žalovaného zo zmluvy o úvere, pričom veriteľom bola spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. K tomuto záveru dospel súd z výpisu z obchodného registra a z rozhodovacej činnosti, keď táto spoločnosť vystupovala v obdobných veciach opakovane ako veriteľ. Podľa žalobcu nie je možné vo všeobecnosti vychádzať z domnienky, že každý vzťah, v ktorom vystupuje táto spoločnosť, je vzťahom zo zmluvy o úvere. Súd prvého stupňa vychádzal práve z takejto domnienky, ktorá nie je v konaní ničím podložená. Súd nevykonal také dokazovanie, z ktorého by vyplývalo, že predložená zmenka má akýkoľvek vzťah s iným záväzkovým vzťahom pôvodného majiteľa zmenky so žalovaným. Z tohto záveru však súd prvého stupňa vychádzal a na ňom založil svoje rozhodnutie. Predpokladom vydania rozsudku v tomto konaní bolo výlučne predloženie originálu zmenky. Žalovaný mohol na základe čl. 5 ods. 3 a 6 Nariadenia

vzniesť námietky voči zmenke, ak tak však neurobil, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej Nariadením. Súd nie je oprávnený na to, aby postupom podľa § 120 ods. 1 O.s.p. vznášal námietky voči zmenke za žalovaného. Ak tak súd urobil, ide o porušenie princípu kontradiktórnosti súdneho konania a rovnosti účastníkov konania ako súčasť práva na spravodlivé súdne konanie. Súd z vlastnej iniciatívy, bez návrhu žalovaného a bez legitímneho podnetu na ťarchu žalobcu vykonal dokazovanie, ktoré údajne preukázalo charakter žalovaného ako spotrebiteľa. Žalovaný sa tejto obrany nedovoľoval, uplatnenú pohľadávku nerozporoval, túto svojím konaním prakticky uznal. Správanie súdu predstavuje výrazný zásah na spravodlivý súdny proces. Súd prvého stupňa dospel k rozhodnutiu na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov ako aj nesprávnej interpretácie príslušných právnych predpisov a práva Európskej únie. Žalobca je majiteľom zmenky na základe indosamentu a nie je účastníkom akéhokoľvek spotrebiteľského vzťahu. Zmenka je abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy. Súd prvého stupňa sa aplikáciou príslušných ustanovení o zmenke podľa zákona č. 191/1950 Zb. náležite nezaoberal a ignoroval predmet sporu, predovšetkým § 17 zákona. Námietky musia byť vznesené zo strany žalovaného, ktorý nesie dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. Súd porušil poučovaciu povinnosť prekročením § 5 ods. 1 O.s.p., porušil ustanovenia o vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov, prihliadol na skutočnosti a dôkazy, na ktoré nebolo možné prihliadnuť (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22.10.2008, sp.zn. 5Obo 3/2008). Vzhľadom na úplnú samostatnosť, oddelenosť, nezávislosť zmenkového záväzku, nie je možné hovoriť o tom, že zmenka je zmenkou podľa zákona o spotrebných úveroch a že tomuto zákonu odporuje. Zmenka uplatnená v konaní má všetky zákonom predpísané náležitosti, ide o platnú zmenku a nárok žalobcu je dôvodný (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 22.8.2002, sp.zn. 25Cdo 1839/2000). Napadnuté rozhodnutie považuje žalobca za prekvapivé. Prekvapivosť vyplýva zo skutočnosti, že žalovaný uplatnený nárok nepoprel, no napriek tomu súd nárok zamietol. Napadnuté rozhodnutie je v rozpore s konštantnou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom aj tým, že súd porušil zásadu kontradiktórnosti. Svoje rozhodnutie súd založil na skutočnostiach, dôkazoch a právnych argumentoch, ku ktorým sa nemohol žalobca vyjadriť s cieľom ovplyvniť rozhodnutie vo svoj prospech (rozsudok z 2.12.2009, Komisia/Írsko a i., C 89/08 P, Zb. s. U 11245, bod 50, 54, rozsudok Súdného dvora EÚ u 21.2.2013, sp.zn. C-472/11 Banif Plus Bank Zrt proti Csaba Csipai, Viktória Csipai). Žalobca poukázal na to, že zo znenia zmenky nevyplýva žiadny rozpor v splatnosti, tak ako to uviedol súd prvého stupňa. Splatnosť zmenky je na videnie, teda po predložení. Veta „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“ predstavuje prípustnú modifikáciu lehoty na predloženie zmenky k plateniu podľa § 34 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. Po predložení zmenky v lehote 4 rokov nastáva jej splatnosť. Pokiaľ súd prvého stupňa poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp.zn. 1 Obdo 59/2010, takýto rozpor na zmenke predloženej v tomto konaní sa nenachádza. Záver súdu prvého stupňa je nesprávny a vyplýva z nesprávneho právneho posúdenia veci (uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 5.9.2013, sp.zn. 10Co/79/2013). Žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrhu vyhovie v celom rozsahu a žalobcovi prizná náhradu trov odvolacieho konania, ktoré v odvolaní vyčíslil.

K odvolaniu žalobcu sa žalovaný nevyjadril.

Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou, včas v zákonnej lehote na podanie odvolania, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 42 ods.3 O.s.p. aj náležitosti podľa § 205 ods.1 O.s.p. s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal odvolací súd preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Obligatórne (§ 212 ods. 3 O.s.p.) sa odvolací súd zaoberal procesnými vadami uvedenými v § 221 ods. 1 písm. a/ - g/ O.s.p. a tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku. Vada konania vymedzená v § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj články 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Odňatím možnosti konať pred súdom treba vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým bola účastníkovi znemožnená realizácia tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. Na vady konania, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci prihlíada odvolací súd z úradnej povinnosti aj vtedy, ak by v odvolaní neboli uplatnené (§ 212 ods. 3 O.s.p.). Z úradnej moci odvolací súd podrobil preskúmaniu žalobcom tvrdené vady konania podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p., keď sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Žalobou v predpísanej podobe (tlačivo A) podanou podľa článku 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotu sporu, sa žalobca proti žalovanému domáhal zaplata zmenkovej sumy 908 eur, zmenkového úroku 0,25 % denne z konkrétnych súm a za konkrétne obdobia, 6 % ročného úroku z konkrétnych zmenkových súm za konkrétne obdobia, zmenkovej odmeny a náhrady trov konania. Podľa článku 5 ods. 1 Nariadenia má konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu písomnú formu. Súd nariadi ústne pojednávanie iba vtedy, ak to považuje za potrebné alebo ak to navrhnú účastníci, príp. niektorý z nich. V súlade s článkom 19 Nariadenia ak Nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi slovenským procesným právom. Procesný postup súdu je upravený v článku 5 ods. 2 - 7, článku 6, 7, 8, 9, článku 12 ods. 2 Nariadenia, v ostatnom sa tento postup riadi Občianskym súdnym poriadkom.

Preskúmaním zákonnosti konania predchádzajúcemu verejnemu vyhláseniu rozsudku odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa nesplnil voči žalobcovi, právnenému zástupcovi žalobcu a žalovanému zákonnú poučovaciu povinnosť podľa § 120 ods. 4 O.s.p. V spise sa síce nachádza doručka, podľa ktorej malo byť poučenie dňa 16.7.2013 doručené žalovanému, písomné poučenie sa však ako listina (samostatná alebo ako súčasť textu inej listiny súdu) v spise nenachádza. Samotná doručka o prevzatí poučenia nie je podľa názoru odvolacieho súdu dôkazom o vykonaní poučenia podľa citovaného zákonného ustanovenia a pre záver o riadnom splnení tejto poučovacej povinnosti nepostačuje. Pre absenciu listiny obsahujúcej text poučenia pre účastníka konania, odvolací súd nemohol preskúmať obsah a rozsah poučenia vykonaného súdom prvého stupňa a zistiť, či súčasťou textu poučenia bolo aj poučenie podľa § 120 ods. 4 O.s.p. Poučovacia povinnosť podľa § 120 ods. 4 O.s.p. je konkrétnym vyjadrením generálnej poučovacej povinnosti podľa § 5 O.s.p. a súd je povinný ju vykonať aj v prípade, keď je účastník právne zastúpený. Ustanovenie § 120 ods. 4 O.s.p. je vyjadrením koncentrácie občianskeho sporového súdneho konania prejavujúcej sa v možnosti účastníkov konania predkladať skutočnosti a dôkazy vrátane určenia momentu na ich predkladanie. Moment predkladania skutočností a dôkazov nastal v danej veci do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože súd prvého stupňa pojednávanie vo veci nenariadil a vo veci dňa 9.10.2013 verejne vyhlásil rozsudok. Splnenie tejto poučovacej povinnosti má rozhodujúci vplyv na rozhodnutie vo veci samej, na možnosť napadnúť rozhodnutie v riadnom, prípadne aj v mimoriadnom opravnom konaní, pretože znamená významné obmedzenie na označovanie a predkladanie dôkazov v ďalšom konaní. V dôsledku absencie poučenia ako povinnosti súdu nedošlo zo strany žalobcu k uplatneniu procesných práv, pretože žalobca nemohol splniť svoju povinnosť tvrdenia a ani dôkaznú povinnosť vo vzťahu k inému právnenému posúdeniu veci, keď súd prvého stupňa nárok žalobcu uplatnený zo zmenky zamietol aj z dôvodu, že žalovaného, ktorý uzavrel zmluvu o úvere a na zabezpečenie splnenia záväzkov zo zmluvy o úvere vystavil žalovanú zmenku, považoval za spotrebiteľa podľa § 52 ods. 4 Obč. zák.

Predmetom dokazovania v konaní vo veciach z nízkou hodnotou sporu podľa Nariadenia sú iba skutočnosti, ktoré sú medzi účastníkmi sporné. Súd nedokazuje skutočnosti, ktoré vyplývajú z listín predložených účastníkmi konania, o pravdivosti ktorých niet pochyb. Súd pri vykonávaní dôkazov postupuje podľa návrhov účastníkov, nevykonáva dôkazy, ktoré účastníci nenavrhli. Vykonávanie dôkazov upravuje článok 9 Nariadenia. Vykonaným dokazovaním sa rozumie postup súdu smerujúci k utvoreniu skutkových poznatkov o rozhodujúcich okolnostiach a jeho podstatou je získanie príslušných skutkových poznatkov z jednotlivých dôkazných prostriedkov, ktoré sú nositeľmi určitých informácií.

Súd prvého stupňa sa pred vyhlásením rozsudku vo veci samej oboznámil, ako to vyplýva z odôvodnenia jeho rozsudku, so žalobou, zmenkou predloženou žalobcom, výpismi z obchodného a živnostenského registra účastníkov konania a výpisom z obchodného registra obchodnej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s.r.o. Vykonanie iných dôkazov účastníci konania nenavrhli a iné dôkazy súd nevyžadoval a nevykonával.

Preskúmaním obsahu listín, ktoré boli pre súd prvého stupňa rozhodujúce, a na základe ktorých uzavrel skutkový stav a vykonal právne posúdenie veci, odvolací súd konštatuje, že skutkový stav zistený súdom prvého stupňa nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové závery súdu prvého stupňa o tom, že žalovaná zmenka zabezpečuje splnenie záväzku žalovaného zo zmluvy o úvere, ktorú veriteľ POHOTOVOSŤ, s.r.o. uzatváral ako dodávateľ v rámci svojej obchodnej činnosti, čo je zrejmé z výpisu z obchodného registra tejto spoločnosti a tiež z rozhodovacej činnosti súdu a o tom, že žalovaného, ktorý uzavrel zmluvu o úvere ako dlžník, fyzická osoba, a ktorý je tiež vystaviteľom žalovanej zmenky, považoval súd prvého stupňa za spotrebiteľa podľa § 52 ods. 4 Obč. zák., sú nepreskúmateľné. Výpis z obchodného registra obchodnej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s.r.o. a ani rozhodovacia činnosť súdu nie sú dôkazmi preukazujúcimi, že táto obchodná spoločnosť uzavrela so žalovaným ako konkrétnym dlžníkom zmluvu o úvere a žalovaná zmenka bola žalovaným vystavená na zabezpečenie splnenia záväzkov žalovaného z konkrétnej zmluvy o úvere a vystavená zmenka plnila zabezpečovaciu funkciu.

Za dôvodnú považoval odvolací súd odvoláciu námietku žalobcu o nesprávnom právnom posúdení splatnosti zmenky. Súd prvého stupňa na posúdenie splatnosti zmenky aplikoval len právnu normu, čl. I. § 33 ods. 1, 2 ZZŠ bez toho, aby na zmenku pri posudzovaní jej splatnosti správne aplikoval článok I. § 34 ods. 1 ZZŠ, pretože zmenka predložená žalobcom bola vystavená na videnie (vistazmenka). Vistazmenka je splatná ihneď ako je predložená majiteľom zmenky zmenečníkovi. Od splatnosti vistazmenky je nutné odlíšiť lehotu, dokiaľ musí byť vistazmenka predložená na platenie.

Pretože rozsudok súdu prvého stupňa nie je z hľadiska odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. a/ a f/ O.s.p. správny, odvolací súd podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 O.s.p.

Súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu podľa § 226 O.s.p. vo veci opätovne rozhodne. Nedostatky súdneho konania ako vady konania spočívajúce v procesnom postupe súdu prvého stupňa, tak ako ich odvolací súd zistil a uviedol v tomto zrušujúcom uznesení, odstráni súd prvého stupňa v konaní v novom rozhodnutí vo veci. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvého stupňa na posúdenie splatnosti zmenky aplikovať článok I. § 34 ods. 1 ako správnu právnu normu zákona č. 191/1950 Zb. a v súlade s ňou posúdiť obsah zmenky o jej splatnosti. V prípade, že súd prvého stupňa považuje žalobcom uplatnený nárok za sporný z pohľadu právneho postavenia žalovaného v hlavnom záväzku s pôvodným veriteľom, keďže v napadnutom rozsudku uzavrel, že žalovaného považoval za spotrebiteľa podľa § 52 ods. 4 Obč. zák., považuje odvolací súd za potrebné poukázať, že ochranu spotrebiteľa je súd povinný poskytnúť žalovanému z úradnej povinnosti. Ak súd prvého stupňa vykoná aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci konania, pretože ich vykonanie je nevyhnutné pre rozhodnutie veci postupom podľa § 120 ods. 1 druhá veta O.s.p. a tieto posúdi ako právne významné pre rozhodnutie o uplatnenom nároku, poukazuje odvolací súd na primerané použitie postupu podľa článku 4 ods. 4 Nariadenia tak, aby umožnil účastníkom konania uplatnenie procesného práva podľa § 123 O.s.p. a na kontradiktórnosť súdneho procesu. Účelom práva vyjadriť sa k vykonaným dôkazom je totiž práve možnosť ovplyvniť skutkové zistenia, na ktorých súd zakladá svoje rozhodnutie, keďže skutkové zistenia sú to, čo je účastníkovi nepochybne známejšie ako súdu. Aktivita účastníka pri využití tohto práva je v podstatnej miere závislá práve od miery presvedčivosti vykonaných dôkazov, skutkových zistení, ktorých vyvodenie z nich možno očakávať, a miery presvedčenia súdu o vplyve týchto zistení na unesenie dôkazného bremena daného účastníka. Za splnenia podmienky písomnosti európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu je preto povinnosťou súdu prvého stupňa dať žalobcovi a žalovanému priestor, aby sa zoznámili s dôkazmi, ktoré vykoná súd prvého stupňa spolu so skutkovými zisteniami, ktoré z nich súd prvého stupňa vyvodzuje. Uvedený priestor v súlade s cieľom a účelom Nariadenia nevyžaduje nariadenie ústneho pojednávania, vyžaduje však najmä písomné stanovisko žalobcu i žalovaného (bod 7, 8 a 9 preambuly Nariadenia). Týmto postupom dôjde ku skutočnému naplneniu práva účastníkov konania zaručeného v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (Nález Ústavného súdu SR z 10. júla 2013, č. k. II. ÚS 499/2012-47). Ak súd prvého stupňa bude považovať za potrebné nariadiť na prejednanie právnej veci pojednávanie.

Podľa § 224 ods. 3 O.s.p. rozhodne súd prvého stupňa o náhrade trov konania, vrátane trov odvolacieho konania, v novom rozhodnutí o veci.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.